

Три події з життя Олександра Ковіньки

До 96-ї річниці з дня народження письменника

31.1.1996. - 1304. - 02

ЖИВ-БУВ на землі полтавській прекрасний український письменник Олександр Іванович Ковінька, 14 січня йому б виповнилося 96. То як же його не згадати, того, кому кожна соломинка свого краю по-рідному шелестіла, хто так любив гумор і сатиру і призорщинами черпав їх тут же, на рідній землі, серед рідних людей...

ПІДСОБИВ

Разом ми тоді були. Аж у Гадяч заїхали. Щоб добрим словом звеселити жіночок з сапками. А воно як задопцило! Лише на другий день під обід сонце виглянуло. Ковінька й каже:

— Знімаймо туфлі і в поле потьопнаємо. Жінки напевно вже працюють.

Так і було. Колгоспниці на пригорку вже шарували плантацію. Глибока дорога, вимита дощем. Ми не можемо до працюючих піднятися, а вони не можуть до нас спуститись. А на дорозі бочка з водою на колесах.

Ковінька й каже:

— Оце хай буде нам як естрада. А я недовго й затримаю. Розповім вам, як я у 12 років у своєму селі помічником аптекаря служив.

У мої обов'язки, каже, входило з вікна цюцька зганя-

ти, щоб світло не затуляв, мити посуд, підмітати. А аптекар невідомо де і яким чином одержав документ на право лікування. Основні ліки були — йод, цинкові краплі і порошки. Що в тебе, Васю? Зуб? Роззявляй рота. І квачем з йодом—туди. Хворі на очі підставляли потилицю. Чому так? Бо мама казали, як ширше в очі йодом, то й очі повипікає. Хай помастять ззаду, а воно і до очей дійде. Коли приходили жінки в аптеку, то аптекар шептався з ними на вухо, блаженно посміхався і випишував їм йод, цинкові краплі і порошки.

А ось пригода — записав аптекар, хворих приймаю я. І якраз прийшла жіночка з далекого села і тихо поскаржилась: Бог діточок не послає, Я наказав їй лягти на канапку, закапав очі цинковими краплями, змазав їй коліна йодом і забинтував. А порошки, що лежали на столику, розділив на дві купки і сказав: «Оце хай чоловік вип'є, а це — вам».

І що ж ви думаєте — пособив. Восени ще й пиріжків, як подяку, принесла...

Всі політійці дуже сміялись. А одна з колгоспниць, жінка яанката, каже Ковінь-

ці:

— Діду, діду, не заливай! При чім тут порошки?

— В курсі діла! — розсміявся і Олександр Іванович.

НА ПОВАЖНОМУ ЗІБРАННІ

А таким воно було в день 100-річчя від дня народження А. В. Луначарського, земляка полтавців, яке проходило в актовому залі Полтавського педінституту.

Довгі, вивірені доповіді, поважна, зібрана з усієї області, публіка. І нас з Ковінькою теж згадали, запросили посидіти в президії. Від творчої інтелігенції.

І вже коли все йшло до закінчення, засомався мій Олександр Іванович. Нахилився до головуючого і сказав:

— Так а як же? Я ж особисто був знайомий з Луначарським.

І головуючий радісно оголосив:

— Слово має Олександр Ковінька, який особисто був знайомий з ювіляром.

Олександр Іванович повагом підійшов до трибуни, випив води, почував пальцем лисину і сказав:

— Дак як я ще був молодим та кучерявим, то в Полтаву звіринець з Одеси при-

їхав. І там були два симпатичних ослики. Цуверки їдять, вухами прядуть...

Я, на свою голову, й написав у газеті: «Нарешті і в Полтаві появились два осли». А мене викликають в одну із інстанцій і питають: а на кого ви натякаєте? Одного ми самі знаємо, а хто другий? А я кажу: то одеські. То — з Одеси.

Строгий поважний зал ніби вибухнув. Сміх, оплески.

Ковінька розгубився з несподіванки і сів на своє місце. Головуючий почервонів і сердито запитав: «А при чім тут Луначарський?».

Ковінька відповів, знову підійшовши до трибуни:

— Я й забув головне сказати. Луначарський розумів, любив і дуже популяризував гумор. І з належною повагою ставився до гумористів. От! — Це вже до головуючого.

Порозумілись!

«ТА ІНШІ»

Це було на одному з письменницьких з'їздів на Україні. Тих давніх, коли Ковінька ще тільки повернувся з далекого коліського «від'їздження» і коли його ще неохоче друкували і мало де згадували. Слово на з'їзді теж дали не одразу, аж під кінець, перед керівним за-

ключним виступом.

Каже Ковінька з поважною трибуни:

— А ми теж письменники. Із Полтави. Це таке село є по дорозі з Києва на Харків. Туди автобуси ходять і поїзди. Можна й літаком добратись. А от щось ніяк нас не визнають. Ну, нема в Полтаві письменників — і кришка. Називають із Києва, Харкова, Львова, звучать гучні імена, а до нас доходить — кажуть «та інші». Я й порадував своїх колег-полтавців: і нас, кажу, згадали, нам навіть ім'я гарне і до того ж колективно придумали — «та інші». Ростемо!

Бурхливі оплески учасників з'їзду, що проходив у приміщенні Верховної Ради, покрили ці слова. Та на цьому не кінчилось. Після Ковіньки виступав керівний товариш з керівною доповіддю, де називалась узгоджена обомма визначних літераторів і класиків, а далі йшло оте сакраментальне «та інші».

Отут уже зааплодували делегати гаряче, аж ногами затупотіли. А керівний товариш ніяк не міг збагнути, в чому справа. Що він таке розумне сказав?

І все отой Ковінька!

...ОСЬ ТАКИЙ ЖИВ-БУВ Олександр Іванович Ковінька.

Олександр ЧУЧА.